

Лешници и трюфели – възможно ли е?

Автор(и): гл. ас. д-р Елица Благоева, Селскостопанска академия, Опитна станция по земеделие в Източни Родопи – Кърджали

Дата: 17.04.2022 Брой: 4/2022

В последните години популярност доби идеята за създаване на насаждения от лешници, заразени с трюфелни гъби. Целта е получаването на два продукта – плодове лешници и трюфели. Макар и доста примамлива, тази идея е трудно приложима и има редица условия, за да бъде успешна.

Ето някои от тях:

Сортова автентичност на лешника

Технологията за получаване на микоризиран посадъчен материал от лешник започва със заразяването на много млади лешникови дръвчета, защото то е най-успешно в тази фаза на развитие на кореновата

система на растението. Те могат да бъдат получени само по два начина - или по метода на микроразмножаването или от семена.. Това означава, че за да се разчита на плодова продукция от лешник от определен сорт, използваният за заразяване посадъчен материал трябва да е сертифициран микроразмножен.

Почвени условия

Най-добрите почвени условия за отглеждане на трюфели са карстовите, богати на калций почви с високо рН, достигащо дори до 9. Тези почвени условия са много неблагоприятни за отглеждане на лешник.

Смесено насаждение

Култивирането на трюфели означава създаване на агролесовъдна система – набор от видове, благоприятстващи развитието на трюфелите. Това са видовете дъб (космат, летен, цер и др.), липа, габър, леска, бреза, топола. За да е успешна трюферията, тя трябва да възпроизвежда естествените условия в гората, което предполага създаването на смесено насаждение. В него трябва да преобладават видовете дъб. В този случай монокултурното отглеждане на лешника не се препоръчва.

Технология на отглеждане

Трюферията се отглежда биологично – там не се прилагат никакви препарати за растителна защита. Това предполага единствения възможен избор при съчетано отглеждане - лешниковото насаждение трябва да се отглежда биологично с една особеност – без почвено торене и внасяне на каквито и да било препарати през почвата. При тези условия получаването на редовни и стабилни добиви от лешници е най-малкото съмнително.

Местоположение

Според специалистите най-доброто място за създаване на трюферии е в близост до гори или в местности, в които са откривани трюфелни находища. Смята се че там по естествен път са запазили подходящи щамове, които са приспособени за тези условия и култивирането им ще е успешно. Те препоръчват създаването на трюферии да става с посадъчен материал, заразен с тези местни трюфелни щамове.

Резитби

Експлоатационният срок на една изкуствено създадена трюферия е около 20 години, като основният лимитиращ фактор е възрастта на дърветата, и по-точно достъпът на светлина под короните им. Това налага извършването след петата година на ежегодни силни резитби за просветляване на короните. Този тип резитба при лешника се извършва щадящо, когато става дума за производство на лешници, защото регулира получаването на редовни добиви.

Ектомикоризни видове

Трюфелните щамове са ектомикоризни и зависят от симбиозата с определени дървесни видове. Овощни видове като ябълка, круша, слива, череша са неподходящи за създаване на трюферии.

В обобщение, изборът на отглеждането на лешници за производство на плодове или за трюфели трябва да зависи от редица фактори, но при всички случаи трябва да почива на достоверна информация.

Представената по-горе е резултат от обучение по програма ЕРАЗЪМ + в Лабораторията по приложна микология на Университета в Перуджа, Италия – една от малкото институции в Италия, занимаващи се със сертификацията на микоризиран с трюфели посадъчен материал.

Елица Атанасова

Градина на две години в близост до гр. Спело, Умбрия, Италия, 2019 г. Градината е създадена през 2018 г с различни дървесни видове, заразени с местен трюфел.

50-годишна трюферия в област Умбрия, Италия – традиционен регион за добиване на трюфели. Дърветата са с различна възраст, защото се обновяват през определен период от време. В далечината на снимката по средата, по хълма се намират естествени находища на трюфели.

Снимки: гл. ас. Елица Благоева, Селскостопанска академия, Опитна станция по земеделие в Източни Родопи – Кърджали